

Advies 'Wetsvoorstel wijziging Jeugdwet' (verlengde pleegzorg en vervallen verleningsbeschikking), Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ)

Uitgebracht aan: Minister van VWS en Minister voor Rechtsbescherming

Datum: 2 april 2020

Samenvatting

Op 5 maart 2020 hebben de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Rechtsbescherming de Afdeling advisering van de RSJ gevraagd een reactie te geven op het wetsvoorstel 'Wijziging van de Jeugdwet en enkele andere wetten in verband met de verlenging van de duur van pleegzorg en het vervallen van de verleningsbeschikking bij machtigingen tot uithuisplaatsing en gesloten jeugdhulp'. Op 2 april 2020 heeft de RSJ een advies uitgebracht met daarin de volgende aanbevelingen.

Verduidelijk rechtspositie van jeugdige bij verlengde pleegzorg

Met betrekking tot het onderwerp pleegzorg houdt het wijzigingsvoorstel in dat pleegzorg standaard doorloopt na 18 jaar, tenzij de jeugdige dit zelf niet wil. De jeugdige verkrijgt hiermee standaard een recht op verlengde pleegzorg tot 21 jaar. Dit ziet de RSJ als een positieve ontwikkeling voor kwetsbare jeugdigen (18+) die nog niet volledig zelfstandig en/of zorgbehoevend zijn en graag bij het pleeggezin willen blijven wonen. De RSJ ziet wel een aandachtspunt met betrekking tot de rechtspositie van de jeugdige (in de overgang van minderjarig pleegkind naar jongvolwassen cliënt). Deze is in het huidige voorstel niet duidelijk.

De RSJ vindt het belangrijk dat hier in de Jeugdwet en in de memorie van toelichting expliciet aandacht aan wordt besteed.

Borg motiveringseis voor alle verzoeken tot uithuisplaatsing

In de huidige wetgeving geldt als eis dat bij een verzoek om een machtiging tot uithuisplaatsing of een (voorwaardelijke) machtiging tot gesloten jeugdhulp een verleningsbeschikking van het college van B en W moet worden overlegd. In het wetsvoorstel wordt voorgesteld om deze eis te schrappen, omdat in de praktijk is gebleken dat het verstrekken van deze beschikkingen geen toegevoegde waarde heeft en leidt tot onnodige administratieve lasten, onduidelijkheid en tijdverlies. De RSJ kan zich vinden in het schrappen van deze eis, maar stelt vast dat jeugdige en/of ouders hierdoor geen bezwaar meer kunnen maken tegen een besluit als zij het niet eens zijn met de ingezette jeugdhulp (toetsing van de voorwaarden noodzakelijkheid, subsidiariteit en proportionaliteit). Om dit te repareren adviseert de RSJ wettelijk te regelen dat in alle verzoeken tot uithuisplaatsing wordt gemotiveerd of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Regel extra waarborg voor gesloten jeugdhulp via de instemmingsverklaring van een onafhankelijk gedragswetenschapper

De machtiging gesloten jeugdhulp geldt als meest ingrijpende vorm van een uithuisplaatsing en verdient om die reden een extra waarborg. De RSJ heeft geen bezwaar tegen het afschaffen van de eis van de verleningsbeschikking bij (voorwaardelijke) machtigingen gesloten jeugdhulp, mits in de instemmingsverklaring van de gekwalificeerde gedragswetenschapper expliciet onderbouwd wordt waarom pleegzorg en andere, lichtere vormen van residentiële zorg niet (meer) mogelijk zijn. De RSJ stelt voor om de inhoudelijke vereisten waaraan de instemmingsverklaring moet voldoen expliciet te regelen in de ministeriële regeling bij de Jeugdwet.

Maak afspraken over financiering jeugdhulp openbaar

In de toelichting bij het wetsvoorstel wordt vermeld dat er inmiddels afspraken zijn gemaakt om de financiering van de jeugdhulp, onder andere in het kader van de door de rechter afgegeven machtigingen uithuisplaatsing en gesloten jeugdhulp, te borgen. De RSJ adviseert deze afspraken te publiceren in het kader van transparantie.

Het advies kunt u raadplegen op de website van de RSJ, www.rsj.nl onder Adviezen.